

To: (10)(2e) - (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) - (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>;
 (10)(2e) <(10)(2e)@gmail.com>; (10)(2e) <(10)(2e)@gmail.com>; (10)(2e) <(10)(2e)@minbzk.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>;
From: (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>
Sent: Fri 6/5/2020 9:07:34 AM
Subject: RE: Specifieke JenV-reacties app/art. 58v
Received: Fri 6/5/2020 9:07:35 AM

Hoi (10)(2e), heb dezelfde exercitie nog even gedaan in onze reacties. CdK's, IPO, VvR, G40, WHV merken er niets over op (10)(2g). Ombudsman ((10)(2g)) en VNG/NGB (10)(2g) wel. Hierbij:

Ombudsman:

Noemt app terloops, geen specifieke opmerking

"Democratische legitimiteit

Het wetsvoorstel biedt een grond voor uitbreiding van bevoegdheden om te komen tot maatregelen als ook de invulling van het toezicht op naleving daarvan. Zo creëert de wet op sommige punten, zoals de corona-app en nieuwe bevoegdheden van burgemeesters, nieuwe mogelijkheden om de crisis en de gevolgen daarvan aan te pakken. De verantwoording over het gebruik van deze nieuwe manieren is van het grootste belang.

Dit wetsvoorstel beoogt de democratische legitimiteit op zowel rijks als decentraal niveau te versterken. Er blijft ruimte om, zoals nu al gebeurt, in te spelen op acute situaties door middel van noodverordeningen. Ik onderschrijf het belang van de democratische legitimiteit, ook gegeven het feit dat deze wet juist een basis moet bieden vanaf het moment waarop noodmaatregelen niet meer legitiem zijn. Tegelijk plaats ik vraagtekens bij de borging van de democratische controle op de bevoegdheden en maatregelen als gevolg van dit wetsvoorstel, deze lijkt niet optimaal vormgegeven. Zo is niet voor alle gevallen duidelijk op welke manier controle en verantwoording vooraf en achteraf in te vullen is. Dat raakt ook raakt aan de mogelijkheden voor burgers om betrokken te zijn en invloed uit te oefenen. Tot slot is hier van belang dat met regelmaat de op basis van de Tijdelijke wet ingezette bevoegdheden en getroffen maatregelen worden heroverwogen."

VNG/NGB

Aantal aandachtspunten

"8. Digitale middelen ter ondersteuning van bron- en contactopsporing

Op grond van artikel 58v kunnen ter ondersteuning van bron- en contactopsporing digitale middelen worden ingezet, waaronder in elk geval een notificatieapplicatie. Wij vinden het van belang dat in dat geval de privacy wordt geborgd door het probleem te definiëren en een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uit te voeren.

Tevens is het van belang dat

- het proces van ontwikkeling op een open en transparante wijze geschiedt;
- medewerking op basis van vrijwilligheid is;
- de applicatie begrijpelijk is door eenvoudige taal en visuele mogelijkheden te gebruiken;
- de applicatie in het Nederlands en Engels wordt aangeboden;
- de applicatie interdisciplinair werkt;
- het verwerken van data en gebruik van de app een uitdrukkelijk tijdelijk karakter heeft."

Van: (10)(2e) - (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 5 juni 2020 10:48

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) - (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minbzk.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@gmail.com>; (10)(2e) <(10)(2e)@gmail.com>; (10)(2e) <(10)(2e)@minbzk.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Specifieke JenV-reacties app/art. 58v

Hoi (10)(2e),

Zoals beloofd keek ik door de specifieke JenV-reacties uit de consultatiefase op het punt van de app van art. 58v. Hieronder de weergave ervan, zodat je dat kunt doorzetten naar jouw app-collega's. Ik maakte wat kernkwesies geel.

Ik neem naast de schrijfgroep mijn JenV-collega's (10)(2e) en (10)(2e) ook mee in de cc van deze e-mail, zodat zij er als (10)(2e) weet van hebben.

Vriendelijke groet,

(10)(2e)

Nederlandse Orde van Advocaten

Adviescommissie rechtsstatelijkheid

De Memorie van Toelichting stelt in paragraaf 5.3 dat bij de digitalisering van het bron- en contactonderzoek door de GGD de vrijwilligheid „uitgangspunt” moet zijn (5.3). Dit wordt vastgelegd in artikel 58v lid 2 Wpg (nieuw) dat een ieder verbiedt aan anderen het gebruik van of het geven van inzage in digitale middelen verplicht te stellen. Blijkens art. 68bis lid 3 Wpg (nieuw) zou schending van dit verbod strafbaar worden. De adviescommissie staat daar **niet afwijzend** tegenover.

Over de notificatieapp meldt de Memorie van Toelichting op paragraaf 5.5.4 dat de inzet ervan "proportioneel" is 'gelet op de ernst en de gevolgen van de epidemie van het virus'. En de inzet ervan zou ook "noodzakelijk" zijn. De adviescommissie merkt hierbij op dat **of iets "proportioneel" (of "noodzakelijk") is afhankelijk van** de omstandigheden, de alternatieven en het gewicht van andere belangen.

Adviescommissie strafrecht

Gelet op het primaat van de geldboete en op het feit dat het hier veelal een overtreding betreft die door een individu wordt begaan, beveelt de adviescommissie dan ook aan om de maximale hechtenis op overtreding van de voorgestelde artikelen 58f en 58g te beperken tot 14 dagen hechtenis. Twee weken hechtenis voor het eenmalig niet in acht nemen van een veilige afstand is op zich al een forse straf. Om dezelfde reden zou een **maximale hechtenis** van drie maanden op overtreding van het voorgestelde artikel 58v lid 2 Wpg wel voldoen aan de eis van proportionaliteit terwijl dat naar het oordeel van de adviescommissie niet het geval is bij een maximum van 6 maanden hechtenis.

Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (wetenschappelijke commissie)

- Art 58v Wpg regelt de inzet en regels voor het gebruik van een app bij het vergemakkelijken van contact- en bronopsporing in geval van corona-besmetting. Het gebruik van een dergelijke app kan op geen enkele wijze worden verplicht (art. 58v lid 2 Wpg).

Er zijn verder, **zo op het oog, strakke en sluitende regels gegeven** met betrekking tot de inzet van een dergelijke app en de wijze waarop informatie die daarin is opgeslagen kan worden geraadpleegd en ingezet. Ook hier kunnen nadere regels worden gesteld bij of krachtens een amvb. De WeCo wil de ministers in overweging geven duidelijk aan te geven **of, wanneer en op welke wijze reparatoire handhaving** mogelijk zal zijn.

- p. 25 2e alinea, regel 5: "artikel 6a van de Wpg" moet worden gelezen als 58v Wpg.

Dienst Justitiële Inrichtingen

3. Artikel 58v bevat voorts een grondslag voor de inzet van digitale middelen. Het gaat daarbij in het bijzonder om een app ten behoeve van bron- en contactopsporing. Artikel en toelichting zijn geschreven vanuit het (privacy)perspectief van de eventuele gebruiker: in beginsel is er vrijwillige deelname (met bepaalde uitzonderingen daarop).

Wat ontbreekt, maar wat voor DJI mogelijk wel relevant is, is echter het **perspectief dat iemand heel graag de app wil gebruiken maar dat niet mag**. Van ons in dit geval. Dat is voor DJI wel relevant omdat gedetineerden/ingeslotenen in de regel niet beschikken over devices (materiaal) waarop dit soort applicaties functioneert, zoals een mobiele telefoon. DJI zou dus graag een uitzonderingsmogelijkheid zien die dan uiteraard ook ziet op de situatie dat een minister een uitzondering creëert op de vrijwilligheid: DJI kan daar in situaties van geslotenheid zonder telefoon etc niet aan voldoen.

NCTV (als JenV-dienstonderdeel)

Art. 58v: notificatie app opnemen in één enkel artikel of überhaupt in deze wet lijkt, gezien de eerdere **politieke gevoeligheid, niet wenselijk**.

Daarbij besteedt art. 58v **geen aandacht aan door de NCTV eerder in de discussies over de app ingebrachte nationale veiligheidsaspecten**.

Sector straf- en sanctierecht van DWJZ (als JenV-dienstonderdeel)

11. Art. 58v bevat de bepaling over de applicatie. De verschillende vragen die deze bepaling uit hoofde van **gegevensbescherming oproept liggen bij de sector Staats- en bestuursrecht**. Wij concentreren ons op de (aparte) strafbaarstelling in art. 68bis, derde lid, van overtreding van art. 58v, tweede lid. De rechtvaardiging voor het in het leven roepen van de norm kunnen wij ons voorstellen. De strafbaarstelling en de keuze voor strafrechtelijke handhaving (zie MvT, p. 25 bovenaan: **niet via een civiele procedure je recht halen**) achten wij echter **problematisch**. We wijzen daartoe op de volgende punten.

- De hoofdregel poogt hoofdzakelijk civielrechtelijke en bestuursrechtelijke rechtsbetrekkingen te normeren.

- Handhaving door middel van het strafrecht is dan niet de meest voor de hand liggende keuze.
- Het feit dat je wilt voorkomen dat de een de ander tot iets verplicht, is naar ons oordeel in beginsel onvoldoende zwaarwegend om dit gedrag strafwaardig te achten. Dat zou het naar ons oordeel pas zijn als iemand met vormen van dwang of bedreiging tot het gebruik van de digitale middelen wordt geforceerd. Voor dergelijke excessen is het strafrecht wel toegerust. Zie de artt. 284 Sr (dwang) en 285 Sr (bedreiging).
 - In het verleden is er gesproken over mogelijkheid van het criminaliseren van schending van de verplichting tot bescherming van persoonsgegevens of van de persoonlijke levenssfeer. Daar bestond, behoudens art. 272 Sr (schending ambts- of beroepsgeheim), geen behoefte aan. Dat artikel is een klachtdelict, zodat de drempel vrij hoog ligt. Waarom zou dat bij bewaking van de vrijwilligheid als grondslag voor de verwerking persoonsgegevens anders liggen?
 - Toezicht en handhaving van het gegevensbeschermingsrecht zijn opgedragen aan een gespecialiseerd bestuursorgaan: de Autoriteit persoonsgegevens. Waarom wordt de AP niet belast met de handhaving?
 - Bovendien is de norm nogal wijdloepig opgezet, en is overtreding daarvan daardoor niet gemakkelijk te handhaven en te bewijzen, met welk systeem dan ook.

College van procureurs-generaal

Artikel 58v [Tijdelijke regels inzet digitale middelen]

- Het tweede lid luidt als volgt (cursivering toegevoegd):

(11)(1)

(11)(1)

(11)(1)

Het College stelt voor de gecursiveerde passage te vervangen door:

(11)(1)

(11)(1) Als deze suggestie niet wordt overgenomen, moet in elk geval het tweede 'tot' door 'van' worden vervangen.

- In de memorie van toelichting wordt, op p. 55, gezegd (cursivering toegevoegd):

(11)(1)

(11)(1)

(11)(1)

(11)(1)

De gecursiveerde woorden zijn niet helemaal duidelijk. Is het verboden iemand inzage te geven in een digitaal hulpmiddel? Of is het verboden iemand te verplichten inzage te geven in een digitaal hulpmiddel? Hoe het antwoord ook luidt, de gecursiveerde passage geeft een uitbreiding aan artikel 58v, tweede lid (zie vorige bullet), die niet in overeenstemming is met de tekst van die bepaling, die immers over ter inzage geven in het geheel niet rept. Zonder aanpassing van de wettekst kan uitsluitend de tekst in de memorie geen strafbaarheid voor deze gedraging (hoe zij ook bedoeld is) in het leven roepen.

- De bij de vorige bullet geciteerde passage brengt het College ook tot de observatie – om niet te zeggen: de waarschuwing – dat het gemak waarmee is opgeschreven dat het verbod ook voor 'de overheid' geldt, niet betekent dat het onder alle omstandigheden ook gemakkelijk is om 'de overheid' strafrechtelijk aansprakelijk te houden voor een eventuele overtreding van het verbod. Aan de bijzondere positie van 'de overheid' kleven, zoals bekend, immuniteitsaspecten die soms aan een vervolging in de weg kunnen staan, afhankelijk van wat er in het concrete geval onder 'de overheid' moet worden verstaan.

- Voor de handhaving van deze bepaling zou het zeer op prijs worden gesteld als in de memorie van toelichting, liefst met enkele voorbeelden, duidelijk zou kunnen worden gemaakt wanneer sprake is van 'indirect verplichten'. Gaat het hier bijvoorbeeld om de (met sociale of andere zachte dwang gepaard gaande) mededeling dat iemand bepaalde voordelen zal mislopen als hij besluit de app (het digitale middel) niet te gebruiken?

- Het lijkt bijna onmogelijk om dit feit anders dan opzettelijk te plegen. Onder bepaalde omstandigheden kan de opzettelijke variant bovendien een zeer kwalijk strafbaar feit zijn. De vraag is dus of dit feit – of althans de opzettelijke variant ervan – niet toch een misdrijf zou moeten zijn.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for

damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security